

Aangaande mij en mijn huis

Periodethema: Roeping en keuze
Jozua 24: 1-28

KERNTEKST

'Kiest u heden wien gij dienen zult: hetzij de goden welke uw vaders, die aan de andere zijde der rivier waren, gediend hebben, of de goden der Amorieten, in welker land gij woont; maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen.' (Joz. 24: 15b)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Het dienen van God is geen dwang. Het is een vrijwillige vanzelfsprekendheid. Tegelijk wil God ons hele hart. Daarom zet Jozua de Israëlieten voor de keuze en stelt hij zichzelf als voorbeeld: wij zullen de HEERE dienen.

BEGINSITUATIE

Deze vertelling is de derde van het thema: Roeping en keuze. In het voorgaande jaar is verteld over de intocht in Kanaän, maar verder zijn de verhalen over Jozua niet erg bekend.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen kennen de namen van de twee bergen bij Sichem.
- Ze weten de plaats waar Jozua zijn toespraak hield.
- Ze begrijpen iets van de spanning wat het is God te dienen.
- Ze worden gewezen op de meerdere Jozua, de Enige Die hen staande houdt in de strijd.

INDELING

- Jozua.
- Rust in het beloofde land.
- Kom naar Sichem.
- Zo zegt de HEERE.
- Kies wie je dienen wilt.
- De steen van het getuigenis.

ZINGEN

Psalm 25: 6; 105 : 6; 111: 5

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 105: 6 vertelt hoe God trouw houdt en alles wat Hij aan (Abraham en) Izak heeft beloofd, ook aan Jakob heeft gegeven. Ook aan hun kinderen, aan het hele volk Israël. Tegen de achtergrond van deze geschiedenis schittert hierin Gods trouw. Wat heeft dat volk er - in de woestijn - van terechtgebracht!

MATERIALEN

Kaart van Israël met Sichem en de berg Ebal en Gerizim.

Kaart van Israël in het Midden-Oosten met de rivier de Eufraat.

BORDPLAN

Jozua - 110 jaar

Sichem - Ebal en Gerizim
steen van het getuigenis

INTRODUCTIE

Wat zou jij doen? Stel je voor, je vader of moeder zegt tegen jou: 'Je mag het zelf weten of je naar de kerk gaat of niet!' Wat zou je dan doen? (Laat verschillende reacties komen.) Je gaat niet naar de kerk omdat het moet, maar omdat je graag wilt. Het is het huis van God waar je graag wilt wonen, toch? Of moet je eerlijk zeggen dat je liever iets anders gaat doen?

BRUGZIN OF BEGINZIN

Luister!

Vertelling

(Plechtig, met stemverheffing, zoals een dominee spreekt) 'Kies wie je wilt dienen, de HEERE of de afgoden!' Wie zegt dat? En tegen wie zegt hij dat? En waarom zegt hij dat? 'Kies nu heden wie je dienen wilt, de HEERE of de andere goden!'

JOZUA

Zien jullie hem staan? Het is een oude man. Hij staat daar vlak bij een grote eikenboom, in een dal. Links van hem (vanuit het volk gezien) ligt de berg Gerizim, rechts de berg Ebal. En voor hem staan alle belangrijke mensen van Israël, ik zal maar zeggen de ministers, de burgemeesters en het hoofd van de politie uit alle provincies. Uit alle stammen van Israël zijn ze gekomen. Jozua, want hij is het, heeft hen geroepen.

RUST IN HET BELOOFDE LAND

Wat is er veel gebeurd. Ongeveer twintig jaar geleden is het volk van God in het beloofde land gekomen. Jullie weten dat nog wel: dwars door de Jordaan. Het water van de Jordaan bleef staan voor de ark en het volk ging droogvoets door de Jordaan. Bij welke plaats? Juist, bij Gilgal. En wie weet welke stad ze toen het eerst hebben ingenomen? Jericho. Daarna hebben ze gestreden tegen alle inwoners van het land. En steeds weer wonnen de Israëlieten. Niet omdat zij zo sterk waren, maar omdat de HEERE voor hen streed. God verpletterde de vijanden van Israël met bijvoorbeeld zware hagelstenen en bliksem. Toen het hele land veroverd was, heeft Jozua het land verdeeld. Elke stam kreeg zijn eigen plaats in het beloofde land. Daar mochten de mensen gaan wonen. Heel apart. Ze woonden in huizen, die ze niet gebouwd hadden. Ze plukten druiven van wijngaarden die ze niet geplant hadden. Het land waar ze woonden, was een geschenk van God. Eindelijk had het volk van God rust in het land van de belofte.

KOM NAAR SICHEM

En nu is Jozua oud. Hij zal niet lang meer leven. 'Ik ga de weg van alle vlees.'

Ja, Jozua moet ook sterven. Waarom is dat bijzonder? Nou, Jozua is bijna veertig jaar ouder dan het volk. Alle Israëlieten die twintig jaar en ouder waren, zijn in de woestijn gestorven. Alleen Jozua en Kaleb zijn al die tijd door God gespaard. Maar Jozua zal niet altijd op de aarde blijven. Hij gaat de weg van alle vlees. Hij zal spoedig sterven. En als een trouwe vader wil hij zijn kinderen nog één keer toespreken. 'Kom naar Sichem!' Sichem ligt in het hart van het beloofde land (wijs het aan op de kaart) tussen de berg Gerizim (881 meter) en Ebal (940 meter). Dit is de plaats waar Abram vijfhonderd jaar geleden het eerste altaar voor de HEERE bouwde, hier onder deze eikenboom. Op deze plek kwamen de Israëlieten ook samen vlak nadat Jericho en Ai veroverd waren. Toen hebben de priesters daar de wet van God voorgelezen en toen heeft heel het volk daar 'amen' op gezegd. En nu komen ze voor de tweede keer naar Sichem. Nu alle Israëlieten in vrede wonen in het beloofde land en Jozua oud geworden is. Hij zal hen voor de laatste keer van zijn leven toespreken. Wat een plechtig moment. Laten we eens horen wat Jozua zegt.

ZO ZEGT DE HEERE

'Zo zegt de HEERE, de God van Israël.' Horen jullie dat? Jozua heeft een boodschap van God. 'Heel ver weg, helemaal in het noorden, aan de overzijde van de grote rivier, de Eufraat, hebben uw verre voorouders de afgoden gediend. Maar Ik riep Abraham en bracht hem in dit land. Daar gaf Ik hem Izaäk. Aan Izaäk gaf Ik Jakob. Jakob bracht Ik naar Egypte. Daar heb Ik u, o Israëlieten, verlost van de Farao. Ik heb jullie door Mijn sterke arm in dit land gebracht. En jullie hebben zelf gezien wat Ik gedaan heb. Hoe Ik al jullie vijanden verslagen heb, zodat jullie nu in dit land wonen en mogen genieten van de melk en de honing. Jullie wonen in huizen die je niet gebouwd hebt. Jullie genieten wijn van wijngaarden die je niet geplant hebt.' Ja, de Israëlieten moeten toegeven dat de HEERE ongelooflijk goed voor hen geweest is. Maar dan komt er iets, wat je niet zou verwachten. Luister maar.

KIES WIE JE WILT DIENEN

Jozua vraagt: 'Wat willen jullie nu eigenlijk?' 'Willen jullie de goden dienen van je voorvaders aan de andere kant van de Eufraat? Of willen jullie de afgoden dienen van de Kanaänieten die in dit land hebben gewoond? Of willen jullie de HEERE dienen? Kies dan heden wie je dienen wilt!' En hij zegt er met een blijde stem achteraan: 'Maar ik en mijn kinderen, wij zullen de HEERE dienen.' En het volk? 'Ja natuurlijk, wij willen ook de HEERE dienen. Want Hij is onze God!' Maar dan zegt Jozua weer iets wat je niet zou verwachten. 'Jullie kunnen de HEERE niet dienen! Want de HEERE, onze God, is een heilige God. Hij kan de zonden niet verdragen.'

Als jullie stiekem toch de afgoden gaan dienen, zal de HEERE jullie zwaar straffen.' Waarom zegt Jozua dit? Wat bedoelt hij? (*Laat de kinderen antwoorden.*) Jozua wil eigenlijk zeggen: 'Als je de HEERE wilt dienen, dan moet je dat doen met heel je hart!' Want God een beetje dienen is net zo gevaarlijk als spelen met vuur. God is zo groot, Hij is zo heilig en zo goed. Hij kan het niet verdragen dat Zijn volk ook een beetje de afgoden gaat dienen. Dat is de liefde van God, de zonden doen Hem zoveel pijn, omdat Hij Zijn kinderen zo lief heeft. Maar er is nog iets. Ons hart wil steeds weer de verkeerde kant op. (*Hebben jullie dat ook?*) En de duivel zit ook niet stil. Als je de HEERE wilt dienen, dan kun je dat nooit in eigen kracht! De woorden van Jozua zijn dus ook een waarschuwing. En het volk, wat antwoorden zij? 'O nee, wij zullen de HEERE dienen en niet de afgoden.' 'Weten jullie dat zeker?' 'Ja!' 'Jullie hebben het allemaal gehoord! Jullie zijn getuigen, wat jullie hebben afgesproken.' 'Ja.'

DE STEEN VAN HET GETUIGENIS

Zo vernieuwt Jozua in Sichem het verbond met God. Hij schrijft de woorden op in het wetboek van God. Kijk, daar pakt Jozua een grote steen. Hij zegt: 'Deze steen heeft alles gehoord wat God tot jullie gesproken heeft. Deze steen heeft ook gehoord wat jullie daarop hebben geantwoord. Dit is de steen van het getuigenis.' Hij bedoelt: het verbond dat wij nu voor Gods aangezicht gesloten hebben, kun je nooit meer veranderen. *Jongens en meisjes, weten jullie wat dat betekent? Niet alleen dat Israëlieten beloofd hebben, dat zij goed naar de HEERE zullen luisteren, maar ook dat de HEERE Zijn volk mag straffen, als ze dat niet doen.* Dan zendt Jozua het volk heen, een ieder naar zijn eigen plaats. En daar in Sichem, onder die eikenboom, vlak bij het altaar voor de HEERE, staat een grote steen, rechtop. Hij is de stille getuige van dit plechtige moment in de geschiedenis van Israël. Deze steen zal het nooit vergeten.

AFSLUITING

Kort daarna sterft Jozua. Hij is 110 jaar oud geworden en wordt begraven in het beloofde land, niet ver bij Sichem vandaan. Heeft het volk Israël zich gehouden aan wat het beloofd heeft? Eerst wel. Alle mensen, die zelf de grote wonderen van de HEERE hadden meegemaakt en hun kinderen, die hielden zich aan de geboden van de HEERE, hun God. Maar daarna ging het al snel fout.

Dat was in de tijd van de richters. En uiteindelijk heeft de HEERE moeten doen wat Hij gezegd heeft. Toen werden de Israëlieten weggevoerd uit hun land in ballingschap, naar Babel. Maar weten jullie wat het grote wonder is? God heeft Zijn verbond nooit verbroken. God is trouw gebleven, ook al waren de Israëlieten steeds weer ontrouw. Uit Babel heeft Hij hen teruggebracht in Kanaän. En nu, tot op de dag van vandaag, leven de kinderen van Abraham in het land Israël. Zijn trouw is groot.

VERWERKING

- Gesprek over het vrijwillig dienen van de heilige God. (God wil honderd procent.) Dat kun je nooit in eigen kracht, maar de Heere Jezus wil het jou geven, als je voor Hem steeds weer je zonden belijdt.
- De steen van Gods getuigenis in je hart = het geweten. Jozua (=Jezus) richt die steen op als je een nieuw hart krijgt.
- Vragen over Jozua (om quiz of woordspel met te doen).

- 1 De vader van Jozua
Nun
- 2 De naam Jozua in het Nieuwe Testament
Jezus
- 3 Jozua was de knecht van ...
Mozes
- 4 Tegen dit volk streed Jozua in de woestijn
Amalekieten
- 5 De berg die Jozua samen met Mozes beklom
Horeb
- 6 Dit was Jozua samen met elf andere Israëlieten
verspieder
- 7 Deze man gaf ook een goed getuigenis van het land
Kaleb
- 8 Rivier waar Jozua samen met het volk doortrok
Jordaan
- 9 Stad waarvan de muren vielen
Jericho
- 10 Man die gedood werd, omdat hij spullen van Jericho stal
Achan
- 11 Plaats waar Jozua twaalf stenen heeft opgericht
Gilgal
- 12 Plaats waar Jozua het volk Israël samenriep
Sichem

